



TER BESLISSING

Datum

17 oktober 2024

Onze Referentie

Min-BuZa.2024.752

Opgesteld door

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

R en M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Kamerbrief jaarrapport exportcontrolebeleid in 2023

Aanleiding

De jaarlijkse terugblik op het exportcontrolebeleid (militair en dual-use) gedurende het afgelopen jaar.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met de inhoud van bijgaande Kamerbrief en jaarrapport en ondertekening van de Kamerbrief.

Kernpunten

Algemeen

- Het kabinet (R, mede namens M) stuurt de Tweede Kamer sinds 1998 jaarlijks een rapport over het exportcontrolebeleid in het voorgaande jaar. Het rapport ziet op het beleid ten aanzien van zowel militaire als dual-use-goederen.

Kamerbrief

- Ter aanbieding wordt het jaarrapport begeleid door een Kamerbrief die kort het belang van gedegen exportbeleid in de huidige geopolitieke context uiteenzet en stilstaat bij de meest relevante ontwikkelingen op het gebied van exportcontrole gedurende 2023:
 - de aanhoudende Russische agressieoorlog in Oekraïne die geleid heeft tot aanzienlijke Nederlandse wapenleveranties aan Oekraïne;
 - ontwikkeling van maatregelen ter bevordering van Europese defensiesamenwerking en verdere convergentie van het Europese wapenexportbeleid, onder meer ingegeven door de Russische agressieoorlog in Oekraïne;
 - Het instellen van de "Regeling Geavanceerde productieapparatuur voor halfgeleiders".
- In de brief komt u tevens terug op een tweetal toezeggingen en een tweetal moties:

- M.b.t. "het informeren van de Kamer over het onderzoek naar de mogelijkheden om in te grijpen in de werking van de Algemene Vergunning NL009 die betrekking heeft op export in het kader van het F-35 Lightning II programma" zoals gedaan aan lid Sjoerdsma (D66) tijdens het commissiedebat situatie in Gaza d.d. 23 november 2023;
- M.b.t. "de export van dual-use goederen naar Israël, die offensief gebruikt zouden kunnen worden in de oorlog in Gaza" zoals gedaan aan lid Dobbe (SP) tijdens het plenair debat over de situatie in Gaza d.d. 16 mei 2024.
- Motie Dobbe m.b.t. "het aan banden leggen van wapenleveranties aan landen doorleveren aan strijdende partijen in Sudan" (Kamerstuk 32/735, nr. 389).
- Motie Dobbe m.b.t. "het inspanssen en pleiten voor het instellen van een VN-wapenembargo voor heel Soedan" (Kamerstuk 21501-02 nr. 2941).

Datum

17 oktober 2024

Onze Referentie

Min-BuZa.2024.752

Jaarrapport

- Het rapport blikt terug op het exportcontrolebeleid in 2023 met daarbij aandacht voor procedures en toetsingskaders, transparantie, een analyse van de data (aantallen, waarde, eindbestemmingen) over afgegeven en afgewezen vergunningen en relevante ontwikkelingen in EU- en internationaal verband, waaronder de impact van de geopolitieke situatie op de verschillende multilaterale exportcontroleregimes.
- Enkele kerngegevens uit het rapport:
 - [Militair] De waarde van de afgegeven vergunningen voor militaire goederen is € 1,78 mld. Dat is een stijging van 31% t.o.v. 2022 (€ 1,36 mld);
 - De vergunningen voor uitvoer van militaire goederen naar Oekraïne omvatten 45% van de totaalwaarde van afgegeven vergunningen.
 - Het aantal afwijzingen voor militaire goederen was in 2023 lager dan het voorgaande jaar (2021: 32, 2022: 10, 2023: 5).
 - De verklaring voor dit verschil is moeilijk vast te stellen. Het is mogelijk dat bedrijven lering trekken uit afwijzers en bepaalde aanvragen achterwege hebben gelaten.
 - [Dual-use] Het aantal door Nederland afgegeven individuele en globale dual-use vergunningen is in 2023 toegenomen ten opzichte van vorig jaar (van 667 naar 884). De corresponderende waarde van de afgegeven vergunningen is nagenoeg gelijk gebleven met bijna € 21 mld;
 - [Parlementair] Het rapport geeft uitgebreid inzicht in de gedachtewisseling tussen Kabinet en parlement over exportcontrole strategische goederen.

Commissiedebat exportcontrolebeleid

- Het jaarrapport vormt traditioneel de basis voor het jaarlijkse debat met de Kamer over het Nederlandse exportcontrolebeleid. Dit commissiedebat is door de Kamer gepland op dinsdag 26 november.
- Met reflectie op de toezegging aan de leden Sjoerdsma en Dobbe (kopje *Kamerbrief*) zijn alle toezeggingen op het vlak van exportcontrole strategische goederen, gedaan tijdens zowel het vorige CD (februari 2024)

als tijdens meer algemene debatten, opgevolgd. Naast voornoemde toezegging ging het om:

- Toezegging (202402-164) R aan lid Tuinman (BBB) de Kamer vertrouwelijk te briefen over exportbeperkende maatregelen op het gebied van halfgeleidertechnologie en de afweging tussen nationale veiligheid en economie daarbij. Deze vertrouwelijke briefing vond plaats op woensdag 24 april 2024.

Datum

17 oktober 2024

Onze Referentie

Min-BuZa.2024.752

Toelichting

N.v.t.